

Prenent partit pel periodisme

- Durant tres dècades, els professionals d'aquest diari hem actuat amb absoluta llibertat

RAFAEL NADAL*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 30.10.08

Aquests dies de tantes pors i de tantes incerteses penso sovint en cert sopar a Roma, una nit que sortíem del Vaticà, d'una trobada amb Federico Lombardi, el portaveu del Papa. Va ser la nit que vaig descobrir que alguns jesuïtes no només parlen de sant Ignasi, també citen Sèneca: "Per certes que siguin les causes de les nostres pors, no hi ha res de més cert que moltes coses temudes no es produeixen".

El 26 d'octubre de 1978, quan l'Antonio Asensio i l'Antonio Franco van fundar EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, Espanya no tenia Constitució, Catalunya no tenia Estatut i el món es dividia en blocs. Ningú parlava encara de globalització, ni de sida, ni de canvi climàtic. L'euro no havia substituït les monedes nacionals. No existia internet, ni televisió digital, ni telèfons mòbils. Els diaris sortien en blanc i negre, i tot just començaven a deixar enrere les mordasses imposades per la dictadura.

Per això EL PERIÓDICO va néixer prenent partit. He repetit aquests dies d'aniversari que no amaguem el nostre passat, el reivindiquem. Hem pres partit amb entusiasme per les llibertats: per la lluita antifranquista, per les llibertats individuals i pels drets col·lectius. Hem pres partit pel periodisme i hem innovat com molt pocs amb els llenguatges periodístics. Estem especialment orgullosos del reconeixement

internacional que els nostres plantejaments periodístics han rebut en els darrers mesos. Hem pres partit finalment per la revolució formal i pels nous models de comunicació, com corresponia a una època que obria els ulls a una revolució tecnològica sense precedents. I el nostre model ha estat copiat a Espanya i a tot el món.

Durant 30 anys, els periodistes d'EL PERIÓDICO hem actuat amb absoluta llibertat, sense condicionants. Aquí no hi ha hagut ni complots, ni conspiracions, ni poders ocults. L'Antonio Asensio Mosbah m'ha deixat treballar amb llibertat, i l'empresa només ens ha demanat que li tornéssim la confiança en forma de beneficis. Els beneficis que han garantit fins avui la nostra independència. Si de vegades no hem estat prou lliures, si no hem sabut informar millor, si no sempre ens ha sortit el diari que volíem, només ha estat per culpa nostra. Si ens hem equivocat, ens hem equivocat nosaltres. I ens hem equivocat.

US EXPLICO això perquè gairebé tots els que som en aquesta sala pertanyem a una generació privilegiada. Segurament, la primera generació en tota la història de Catalunya que no ha viscut cap guerra. Segurament, la primera generació que tampoc ha conegut la fam. La primera generació que ha tingut garantides la sanitat i l'educació. No tenim dret a queixar-nos. Tenim l'obligació de preservar-ho. Perquè ara tenim molts números d'engegar-ho tot a rodar. Som la primera generació a viure com mai, però podem ser també l'última. I aquí hi tenim molta responsabilitat els mitjans de comunicació. No només els mitjans. Entre nosaltres i els dirigents polítics i socials, diria que gairebé tota la responsabilitat és en aquesta sala.

Però avui parlem de nosaltres, i ens toca assumir responsabilitats. També la responsabilitat d'alguns sectarismes, d'alguns partidismes. Hem d'acceptar part de responsabilitat perquè aquest és un país que durant molt de temps s'ha dedicat a menystenir valors com el treball, l'empresa, la família, el rigor i l'esforç. Però no és menys veritat que ara s'intenta desprestigiar i es condemna tot allò que es refereix als interessos col·lectius, a la solidaritat, a la igualtat o a la defensa dels dèbils. I si callem, també assumirem aquesta responsabilitat. I, per descomptat, tenim responsabilitat en la promoció de models de guanyadors d'èxit fàcil.

La crisi, que no ha fet més que començar, ens dona l'ocasió de repensar el nostre debat polític i intel·lectual. Nosaltres ens hi comprometem. Defensarem per sobre de tot la llibertat de pensament. Ho preguntarem tot i ens ho preguntarem tot. En definitiva, tindrem dos manaments: en el terreny dels fets, la veritat; en el de les idees, la llibertat.

I ara permeteu-me que, per acabar, m'atreveixi a entrar en el terreny dels pronòstics. Ara n'hi ha que diuen que els diaris s'han d'aprimar, que no han de passar de 40 pàgines, que s'han de concebre com a petits complements d'opinió de les informacions que hem de derivar a internet. No us ho cregueu. No és veritat. Això ens ho vam inventar nosaltres mateixos quan va aparèixer internet i no sabíem cap on anirien les coses. Vam improvisar una teoria. És mentida. Ningú, cap lector, se m'ha queixat del diari actual. Només els que no hi creuen, els qui no han llegit mai diaris es queixen. Però aquests tampoc llegiran a internet.

Ja he dit que no em fa por el pronòstic: cap dels qui prediquen que hem d'accelerar el trànsit cap a internet no hi invertirà ni un euro. I qui aprimi

massa el diari, abans de dos anys haurà desaparegut. Els diaris hauran de seguir gastant en bona informació, en corresponsals, en col·laboradors literaris, en enviats especials, o no seran. O estaran ben escrits, o no seran.

HE COMENÇAT en una nit romana i vull acabar, ara sí, en una nit a Madrid. L'Antonio Asensio va fundar EL PERIÓDICO DE CATALUNYA perquè li agradaven les històries gregues que parlen de llibertat. Com la història de Zorba, el Grec, la del sirtaki de Mikis Theodorakis. La que explica la relació entre Basil (Alan Bates), un anglès que ha heretat una mina en una illa grega, i Zorba (Anthony Quinn), un grec vital i apassionat.

Alguns ja sabeu que m'agrada recordar que a l'Antonio li agradava sobretot una escena. Així li va confessar a l'Arturo en una nit de confidències al despatx de la presidència d'Antena 3. Era després d'un d'aquells dies intensos, quan va demostrar que era capaç de convertir la cadena privada en la líder de totes les cadenes espanyoles. Abans que els sectarismes aquells de què parlàvem fa un moment li robessin aquell mitjà que a les seves mans era tan potent. "Arturo --li va confessar l'Antonio--, a mi m'agrada l'escena en què Basil es posa d'acord amb Zorba per treballar a la mina i li diu: 'De dia treballarem dur i a la nit beurem, ballarem i tu tocaràs el santuri'. Zorba es queda quiet, callat, absent. Després mira l'anglès i li diu: 'No, no, mestre. No ho has entès. Treballarem dur tot el dia, ballarem i beurem vi a la nit... Però el santuri... el santuri només el tocaré quan vulgui. Perquè sóc un home lliure'".

*Director d'EL PERIÓDICO